

SAVET ZA ŠTAMPU

Komisija za žalbe

Br.96

26.12.2019.

Beograd

ZAPISNIK

Sa 95. sednice Komisije za žalbe, održane 26.12.2019. godine, sa početkom u 18 sati, u prostorijama Saveta za štampu

Prisutni svi članovi Komisije: Višnja Arandelović, Tamara Skrozza, Vlado Mareš, Ljiljana Smajlović, Dragan Đorđević, Zlatko Čobović, Zorica Višnjić, Vera Didanović, Vida Petrović Škero, Snežana Andrejević i Filip Švarn

Ostali prisutni: Jovana Pešić iz Udruženja novinara Srbije, Bojan Cvejić, urednik onlajn izdanja lista „Danas“ i Gordana Novaković, generalna sekretarka Saveta za štampu

Dnevni red:

- 1.Razmatranje žalbe Radiotelevizije Srbije na tekst objavljen u onlajn izdanju lista „Danas“
- 2.Razmatranje žalbe Tijane Mandić na tekst objavljen u dnevnom listu „Alo“
- 3.Razmatranje prve žalbe Adama Santovca na tekst objavljen na portalu „Pressonlione.rs“
- 4.Razmatranje druge žalbe Adama Santovca na tekst objavljen na portalu „Pressonlione.rs“

Na početku sednice članovi Komisije su obavešteni da je Asocijacija medija odlučila da na ovoj sednici Vera Didanović i Filip Švarn zamene članove Komisije Jelku Jovanović i Bojana Cvejića, koji rade u listu „Danas“ i ne bi mogli da odlučuju o toj žalbi.

1.Generalni direktor RTS-a Dragan Bujošević žalio se na tekst u kojem su, po njemu, netačno interpretirani rezultati istraživanja fondacije Konrad Adenauer o poverenju građana u medije i to tako da je navedeno da „Srbija ne veruje RTS-u“, iako je poverenje u sve druge medije znatno manje. U toku rasprave, Tamara Skrozza rekla je da naslov jeste „pomalo iskonstruisan“, ali ne u toj meri da bi moglo da se kaže da ne odgovara sadržaju teksta. Navela je da naslov nije „skandalozan“ da bi moglo da se kaže da je prekršen Kodeks i dodala da je legitiman kada se uzmu u obzir rezultati istraživanja. Vida Petrović Škero je bila sličnog mišljenja, posebno ukazavši na to da je „Danas“ objavio odgovor RTS-a, koji su videli u drugim medijima, iako ga nisu dobili od RTS-a. Povodom navoda u žalbi zašto se u naslovu nije istaklo da je veće nepoverenje u druge medije nego u RTS, rekla je da javni servis ima

veći značaj za građane od ostalih medija, kao i da su drugom tekstu objavljeni podaci i o ostalim javnim servisima iz regiona, što je, takođe, bila zamerka podnosioca žalbe. Nasuprot tome, Ljiljana Smajlović je ocenila je da je naslov maliciozan i da je reč o tipičnom primeru naslova koji navodi čitaoca na pogrešan zaključak, jer zapravo građani više veruju RTS-u nego bilo kojoj drugoj televiziji. Istakla je da bi tekstu jednako odgovarao i naslov "Srbija najviše veruje RTS-u" ili "Srbija veruje RTS-u više nego drugim televizijama", iz čega proizilazi da se redakcija odlučila za maliciozan naslov. Vida Petrović Škero je, međutim, rekla da je njoj ubedljivo objašnjenje iz odgovora urednika na žalbu – da se ceo tekst bavi javnim servisom jer je to najznačajniji medij, a da, ako 67 odsto građana kaže da nema poverenja u RTS, može se reći da im „Srbija ne veruje“, bez obzira što ne veruje ni ostalima. Dodala je da nisu napisali da je „RTS najgori“. Ljiljana Smajlović je rekla da bi bilo tačno da je pisalo da najviše građana veruje RTS-u, dok je Tamara Skrozza dodala da je čest slučaj sa istraživanjima da se rezultati različito predstavljaju u različitim medijima. Snežana Andrejević rekla je da nije bilo razloga da se u naslovu i u tekstu „apostrofira“ RTS, te da celokupan tekst, a ne samo naslov, nije najkorektnije napisan, ali je dodala i da je sve to „benigno“. Zlatko Čobović je istakao da Kodeks nije prekršen i da je naslov mogao da bude drugačiji, ali da ovakav kakav je održava suštinu teksta i nije s njom u suprotnosti. Naglasio je i da se RTS u žalbi poziva na poštovanje kriterijuma koji nisu obavezujući, već poželjni, kad je reč o podacima o broju ispitanika, naručiocu istraživanja, vremenu istraživanja i pitanjima postavljenim ispitanicima, a da ih sam ne primenjuje kada objavljuje ankete. Kao primere naveo je dva priloga objavljena u centralnom Dnevniku RTS 9.12.2019. godine o istraživanjima o korupciji i o poštovanju ljudskih prava. Govoreći o pojedinačnim navodima u žalbi, dodao je: da objavljivanje procenata o političkom uticaju na državne TV u zemljama u okruženju nije od uticaja jer ne bi promenilo utvrđeni procenat političkog uticaja na RTS u Srbiji, da je neprimereno upoređivati pisane i elektronske medije jer nisu isti, kao i da objavljivanje rezultata istraživanja ne predstavlja narušavanje ugleda RTS, kao što se tvrdi u žalbi, već je reč o objavljivanju činjenica koje su utvrđene u istraživanju, ali ne odgovaraju podnosiocu žalbe. Nakon diskusije, Komsija je sa devet glasova „za“ i dva „protiv“ odlučila da nisu prekršene tačke 1 i 2 Odeljeka I Kodeksa, dok je odluka da nije prekršena tačka 2 Odeljka II doneta jednoglasno.

2. Profesorka Tijana Mandić podnela je žalbu Savetu za štampu zbog teksta na portalu lista „Alo“ u kojem se funkcionerka Saveza za Srbiju Ana Stevanović optužuje za „sumnjiv“ doktorat, dok se profesorka Mandić, koja joj je bila mentorka, sumnjiči da je za to nagrađena pozicijom u istoj partiji. Ljiljana Smajlović je rekla, u toku rasprave, da je ovo drastičan slučaj kršenja Kodeksa i da Savet za štampu i postoji zbog zaštite ovakvih pojedinaca, koji nemaju nikakvu druptveni moć, niti bilo kakvu podršku, npr. stranačku. Profesorka Tijana Madnić je, kako je istakla, kolateralna šteta, jer se tekst zapravo bavi Anom Stevanović. Onim što je objavljeno joj je uništen život, a da je niko iz redakcije nije ni pozvao da je bilo šta pita. Sa ovim se saglasio i Zlatko Čobović, dok je Vida Petrović Škero dodala da bi u odluci trebalo navesti sve što je objavljeno, a nije istina – recimo da stranka nije ni postojala u vreme kada je Ana Stevanović doktorirala, da Tijana Mandić nije u predsedništvu Đilasove stranke itd. Po završetku rasprave, jednoglasno je doneta odluka da je „Alo“ prekršio tačke 1, 2, 4 i 5 Odeljka I, tačku 1 Odeljka V i tačku 1 Odeljka VII Kodeksa.

3. Članovi Komisije vodili su objedinjenu raspravu o dva teksta na koja se novinar televizije N1 Adam Santovac žalio, jer je sadržaj veoma sličan – oba teksta odnose se na njegov dokumentarni film „Mega diplomac“ i, po tvrdnjama podnosioca žalbe, sadrže niz uvreda na njegov račun, kojima su mu povređeni čast, ugled i dostojanstvo. Nakon kraće diskusije, u

kojoj je, između ostalog, primećeno i da su u spornim tekstovima izrečene brojne uvrede i na račun drugih ljudi, a ne samo podnosioca žalbe, članovi Komisije za žalbe jednoglasno su odlučili da su u oba teksta prekršene tačke 2 i 5 Odeljka I , tačka 2 Odeljka II, tačke 1 i 6 Odeljka IV, tačka 1 Odeljka V i tačka 1 Odeljka VII Kodeksa novinara Srbije.

Sednica je završena u 18.45 sati.

Zapisnik vodila

Gordana Novaković

Predsedavajuća

Višnja Arandjelović